

Posudek oponenta diplomové práce

Autor: Martina Dvořáková

**Název práce: Občanství, občanská společnost a národní stát.
Potomci vietnamských imigrantů v ČR mezi aktivním a pasivním občanstvím**

Oponent: Mgr. Ondřej Matějka

Kriteria hodnocení:	Hodnocení:
Vhodnost a aktuálnost tématu vzhledem k oboru Studia občanského sektoru	1
Stručné slovní hodnocení: Volba tématu patří k nejsilnějším stránkám předložené práce. Týká se aktuálního tématu, kterým soužití s vietnamskou minoritou v ČR rozhodně je, a navíc se na toto téma dívá z neobvyklého a přitom nosného pohledu. Výsledky práce, ač se především věnuje vietnamské menšině, mají díky dobře zvolenému přístupu obecnější přesah pomáhající lépe popsat vztah českého státu a jeho občanů.	
Využití relevantní teoretické literatury včetně cizojazyčné	2
Stručné slovní hodnocení: Práci z mého pohledu chybělo lepší historické ukotvení výkladu identity společnosti v ČR. Pracuje se výhradně s konceptem národního státu, na němž je současná ČR založena, což je v podstatě správně, a proto také autorka svých cílů dosáhla. Ovšem práce projevuje málo porozumění pro vývoj identity české společnosti v delším časovém období a ochuzuje se tak o důležité aspekty. Je zřejmé, že i v ČR je velmi pomalu, ale přece jen, pod tlakem okolností, zejména imigrace, rozměňován etnický koncept identity. Z hlediska společnosti a veřejného prostoru v ČR už „být Čechem“ neznamená např. výhradně mít jako mateřský jazyk češtinu a podobně. V tomto smyslu je pak patrné určité napětí mezi identitou vtělenou do zákonů a institucí ČR a identitou celé české společnosti, která na vývoj reaguje a například smíšenou identitu mladých Vietnamců často neodmítá. Česko v tomto smyslu kopíruje vývoj ostatních středoevropských zemí, kde se etnické pojetí identity v první polovině 19. století prosadilo a to zejména v reakci na vývoj v německojazyčném prostoru. Současné Německo nebo Rakousko trpí proto obdobným napětím mezi identitou generací imigrantů a identitou vtělenou v zákonech a institucích Německa nebo Rakouska, při řešení tohoto napětí má ovšem delší historii a zkušenosti. Odkazy na německou literaturu a srovnání s německým či rakouským prostředím včetně vývoje tamní naturalizační politiky by byly pro české prostředí velmi relevantní a je škoda, že s nimi autorka nepracovala.	
Formulace cíl (problém, dílčí cíle) s využitím teorie	1
Stručné slovní hodnocení: Formulaci cíle považuji za nosnou, protože umožnila autorce zajímavý pohled na aktuální problémy soužití s minoritami v ČR. Ukazuje narůstající napětí mezi identitou společnosti žijící v ČR a identitou, která je vtělena do českých státních institucí.	
Formulace hypotézy (výzkumné otázky)	1
Stručné slovní hodnocení: Nemám výhrady	
Splnění vytčeného cíle	1
Stručné slovní hodnocení: Cíl práce považuji ve vymezeném rámci za splněný.	
Vhodnost zvolených metod a jejich použití	2
Stručné slovní hodnocení: Z mého pohledu je otázka, jakou váhu přikládat kvantitativní části výzkumu. Vzorek respondentů je po mém soudu tak malý, že výsledky této části mají spíše indikativní hodnotu. Lze si samozřejmě dobře představit, že bylo obtížné se mladým Vietnamcům dostat. Doporučil bych ale například kontakt s nějakou střední školou v místech, kde je mladých Vietnamců hodně, např. gymnázium Cheb nebo Mariánské Lázně. Tím by se dal snadno získat větší vzorek respondentů.	
Je-li práce prakticky orientovaná, zda přináší návrhy řešení (doporučení)	1
Stručné slovní hodnocení: Za prakticky uplatnitelné závěry považuji doporučení směrem k naturalizační politice. Doporučení považuji za podložená a relevantní. Pouze bych s přihlédnutím k výše zmíněnému doplnil, že i zde považuji pro srovnávání naturalizačních politik za nosné spíše Německo případně Rakousko, protože jejich identita a zákonodárství vykazuje historicky výrazně podobný vývoj.	

Kvalita vlastních závěrů	1
Stručné slovní hodnocení: Závěry považuji za přiměřené rozsahu provedenému výzkumu a zároveň za přínosné.	
Práce s literaturou, citace pramenů, informačních zdrojů	1
Stručné slovní hodnocení: Nemám výhrady.	
Formulační a gramatická úroveň	1
Stručné slovní hodnocení: Práce je psána srozumitelným jazykem, bez zbytečných akademických klíčků, lze snadno poznat, co si autorka myslí.	
Grafická úprava	1
Stručné slovní hodnocení: Nemám výhrady.	

Celková známka před obhajobou: 1,18, doporučuji k obhajobě

pozn.: Lze udělovat známky od 1 do 4. V případě, že bude jedna část práce hodnocena známkou 4, je třeba práci nedoporučit k obhajobě.

Témata a připomínky pro obhajobu, průběh obhajoby:

1. Srovnejte situaci v ČR se situací v Německu a Rakousku a posuďte, jestli je navrhované srovnání přínosné z hlediska historického vývoje identity a z hlediska vlivu tohoto vývoje na současnou naturalizační politiku.
2. Podle Vás přítomnost mladé generace imigrantů, která je sice schopna využívat aktivního občanství ale nespĺňuje podmínky pro pasivní občanství, způsobuje krizi legitimacy politického systému, který tuto skupinu obyvatel nedostatečně reprezentuje. Vzhledem k tomu, že se nerýsuje žádná proměna naturalizační politiky, tuto krizi si státní orgány nepřipouštějí. Za jakých podmínek podle Vás dojde situace tak daleko, že stát přistoupí k revizi své politiky ve vztahu k imigrantům? Například zkuste odhadnout, jak velké musí být procento imigrantů v zemi, aby se stát s původně etnickou konstrukcí své identity jako je ČR odhodlal ke změnám?

Cítí-li vedoucí práce či oponent potřebu vyjádřit se k práci či k průběhu obhajoby podrobněji, necht' tak prosím učiní zde (příp. na přiloženém archu).

V Praze dne 7.9.2011

.....

Podpis oponenta práce/ Podpis vedoucího práce